

Efter Forslag I. til 754,001 Kr. 82 D.
Efter Forslag II. til 694,278 — 04 —

Ligeledes er der med Hensyn til Anstalten ved Aarhus udarbejdet 2 forskellige Overflag. Efter det ene er Udvidelsen sat i umiddelbar Forbindelse med den bestaaende Anstalt og Nybygningerne fordelt paa 3 Steder paa Mands- og Kvindefliden, saaledes at disse komme saavel alle Afdelinger som alle Forplejningsklasser til Gode; efter det andet udvides Anstalten ved Opførelse af et særskilt Anlæg Syd for de nuværende Bygninger. Omkostningerne ere anslaaede efter

Forslag I. til 791,272 Kr. 03 D.
Forslag II. til 769,041 — 49 —

Omkostningerne ved begge Anstalters Udvidelse vilde altsaa udgjøre:

Efter Forslag I. 1,545,273 Kr. 85 D.
Efter Forslag II. 1,463,319 — 53 —

foruden Inventarium, hvorved bemærkes, at Grunden til, at Udvidelsen viser sig at ville medføre saa betydelige Udgifter, væsentlig er den, at Anstalterne ikke oprindelig ere indrettede paa at kunne modtage Udvidelse, hvilket derfor medfører, at Økonomiafdelingerne i det væsentlige maa ombygges. —

Omkostningerne til en helt ny Anstalt vare anslaaede til 1,684,953 Kr. 94 D.
foruden Grunden og Inventarium.

Efter at Sundhedskollegiet havde faaet Anledning til at gøre sig bekendt med samtlige disse Planer, udtalte Kollegiet, at saavel Planerne for en Udvidelse af de 2 bestaaende Anstalter, der ere udarbejdede under Samvirken med Overlægerne ved disse Anstalter, som Planen for den nye Anstalt ere affattede med stor Dygtighed og Indsigt, og at Bygninger opførte efter disse Planer uden al Tvivl vilde komme til afgive særdeles tjenlige Kur- og Pleieanstalter for Sindsfugte. Det bemærkede derhos, at det af de udarbejdede Tegninger og Overflag var klart, at der ikke med Hensyn til Udgifterne ved Bygningernes Opførelse kan ventes indvundet nogen virkelig økonomisk Fordel af at udvide de bestaaende Anstalter fremfor at bygge en ny. Da det heller ikke syntes nødvendigt, at det sidstnævnte Foretagende medtager synderlig mere Tid end det førstnævnte, som desuden let kan medføre en Forstyrrelse i de bestaaende Anstalters Drift, medens Arbejdet staar paa, hvilken man helst maa undgaa, var Kollegiet saaledes blevet bestyrkt i sin tidligere fremsatte Anskuelse, at man bør vælge nu at bygge en ny Anstalt fremfor at udvide de bestaaende. Hvad dernæst angaar Planen til den nye Anstalt, udtalte Sundhedskollegiet, at denne vel forekom Kollegiet at betegne et afgjort Fremstridt i Udviklingen af Planerne for vore Sindsfygeanstalter, men at Kollegiet

dog af Hensyn til Sagens Bigtighed mente, at Planen burde bearbejdes yderligere endnu. Kollegiet fremhævede i denne Henseende, at de nu bestaaende Anstalter ved Bordingborg og Aarhus havde tjent som Forbillede for den nye Anstalt. Ved disse er der imidlertid ikke gjort den Adskillelse mellem akutte og kroniske Syge, som efter Kollegiets Mening ikke alene betinger en mere økonomisk Anvendelse af de Midler, der kunne anvendes til Anstaltens Opførelse, men ogsaa en billigere Drift og en for de Syge, navnlig de kroniske Syge hensigtsmæssigere Forplejning og Behandling, en Adskillelse, som med Held er gennemført paa St. Hans Hospital. De af den heraf følgende Modifikation i Programmet bevirkede Forandringer i Planen vilde imidlertid medføre saa omfattende Ændringer i det forelagte Udkast, at det vilde blive nødvendigt at omarbejde dette saavel med Hensyn til Bygningernes Form som til deres Bælligghed. Dernæst bemærkede Kollegiet, at der i de seneste Aar paa flere Steder i Thydfland er opført Kuranstalter, der i visse Henseender synes at indeholde Forbedringer af, hvad der tidligere har været kjendt ved Indretningen af disse. Da saadanne Forbedringer burde kjendes noiere, inden man skred til Anlæget af en saa vigtig Anstalt som den nu projekterede, foreslog Sundhedskollegiet, at der skulde udendes en Læge og en Arkitekt, for at de kunde gøre sig bekendt med disse Kuranstalter. Tillige skulde disse Mænd have det Hverv at bese de Anstalter, som ere forbundne med et Agerbrug, der i det væsentlige drives ved Hjælp af rolige Patienter i Sindsfygdommens kroniske Former. I denne Henseende bemærkede Kollegiet, at det i de seneste Aar har vist sig, at de i Frankrig udviklede Bestræbelser for at beskæftige de mere rolige kroniske Sindsfugte med Agerbrug paa en med en bestaaende Anstalt forbunden særegen Stiftelse ere blevne efterlignede i flere Lande, og at de ogsaa der have givet meget gode Resultater, om end mindre gode end i Frankrig. Denne Sag burde derfor vistnok i den nærmeste Fremtid tages under moden Overveelse, navnlig fordi en saa stor Del af den Befolkning, som tyer til Provindsanstalterne, er Landbrugere, og Kollegiet maatte derfor anbefale, at der ved Valget af Grunden til Anstalten toges Hensyn til, at der i dens Nærhed kan erhverves et til Agerdyrkning tjenligt Areal, hvor en saadan særegen Afdeling af Stiftelsen kan indrettes.

Efterat der i Genhold til denne Indstilling fra Sundhedskollegiet af Ministeriet var søgt og af Rigsdagen bevilget det fornødne Beløb til Udførelse af den ovennævnte Kommission, hvorefter henvises til Rigsdagsforhandlingerne 1880—81 Tillæg B. Sp. 1334—40, og efterat denne havde fuldført sit Hverv, er der af Sundhedskollegiet udarbejdet et udførligt Program for en ny Sindsfygeanstalt, som derpaa af Arkitekten er lagt til Grund for Udarbejdelsen af nye Planer og Over-